

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

НадраMonitor

**МОНІТОРИНГ ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ЗМІН У РЕГУЛЮВАННІ ВИДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ**

19 - 25 вересня 2022 року

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проєкту "Прозорість Енергетичного Сектору", який виконує ГО "ДІКСІ ГРУП". Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО "ДІКСІ ГРУП" і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

© ГО «Діксі Груп», 2022 р.

Спецдозволи на користування надрами

Держгеонадра опублікувала інформацію про **анулювання 2** спецдозволів на видобування таких корисних копалин:

- базальту на родовищі [Берестовецьке 1](#) у Рівненській області;
- вапняку на родовищі [Рекечинське](#) у Вінницькій області.

Держгеонадра на онлайн-платформі «Прозоро.Продажі» провела повторні аукціони з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, цінову пропозицію отримали **3 спецдозволи**:

- на видобування вапняку на [Новоселицькому](#) родовищі (Західна і Східна ділянки) у Чернівецькій області у розмірі 11 000 000 грн, при стартовій ціні 1 079 074 грн;
- на видобування суглинку, глини, вапняку на ділянці № 1 [Бертниківського](#) родовища у Тернопільській області;
- на геологічне вивчення та ДПР торфу на ділянці [Червонослобідська](#) (площі № 1, 2, 3, 4) у Київській області.

Законодавчі ініціативи

У Верховній Раді України зареєстровано законопроект № 8058 від 19.09.2022 «Про прискорений перегляд інструментів державного регулювання господарської діяльності».

У законопроекті пропонується з 1 січня 2023 року встановити подвійну вимогу до чинності інструментів державного регулювання господарської діяльності. Інструменти державного регулювання повинні будуть визначені законами України та включені до постанови Кабміну, якою буде затверджений виключний перелік інструментів. Ті інструменти державного регулювання, які не будуть включені до постанови Кабміну будуть вважатися недійсними.

До загаданого виключного переліку вносяться інструменти, що стосуються забезпечення та безпеки та захисту економічних і соціальних інтересів держави, суспільства, прав та життя і здоров'я людини, екологічної безпеки, охорони культурної спадщини, навколишнього природного середовища, передбачені нормативно-правовими актами ЄС та міжнародними договорами. Дія закону не поширюватиметься на діяльність Нацбанку, НКРЕКП, діяльності стосовно охорони державного кордону, діяльності Дія Сіті та дозвільної діяльності у сфері цивільної авіації. Відповідно, діяльність стосовно надання спецдозволів на користування надрами буде підпадати

під дію Закону. Для прискореного перегляду інструментів державного регулювання відповідно до законопроекту має бути утворена спеціальна міжвідомча комісія.

У Верховній Раді зареєстровано законопроект № [8052](#) від 19.09.2022 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку електронної торгівлі альтернативними видами палива».

У законопроекті пропонується:

- внести поняття «електронна торгова система», «аукціон», «оператор», «учасник аукціону» до Закону України «Про альтернативні види палива»;
- впровадити процедуру електронних аукціонів з торгівлі альтернативними видами палива;
- зобов'язати державні підприємства або підприємства, де частка держави становить 50% і які виробляють альтернативні види палива, з 2022 року реалізовувати не менше 40% свого палива на електронних аукціонах, а з 2025 року – 100%;
- впроваджується відповідальність за порушення правил здійснення електронних аукціонів з торгівлі альтернативними видами палива.

Окрім цього, у Верховній Раді зареєстровано законопроект № [8053](#) від 19.09.2022 «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за правопорушення у сфері здійснення електронної торгівлі альтернативними видами палива», що впроваджує адміністративну відповідальність за порушення правил здійснення електронних аукціонів.

Верховна Рада прийняла за основу зі скороченням строку підготовки законопроект № [5322](#) від 01.04.2021 «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках».

Законопроект, який розроблено для імплементації в українське законодавство Регламент (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року стосовно щодо доброчесності та прозорості оптового енергетичного ринку, передбачає:

- ввести терміни «оптовий енергетичний ринок», «оптовий енергетичний продукт», «маніпулювання на оптовому енергетичному ринку», «інсайдерська інформація», та їх визначення;
- ввести термін «газовидобувне підприємство» та включити його до переліку суб'єктів ринку природного газу;

- уточнити та розширити повноваження, права та обов'язки НКРЕКП стосовно проведення розслідувань зловживань на оптовому енергетичному ринку;
- впровадити заборону на здійснення маніпулювань на оптових енергетичних ринках та відповідальності за них, обмеження поводження з інсайдерською інформацією.

Верховна Рада України прийняла у другому читанні Закон України «Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів» (колишній реєстр. № 6477 від 28.12.2021)

Законом впроваджується відкритий реєстр викидів та перенесення забруднювачів, який міститиме інформацію про:

- викиди забруднювачів у атмосферне повітря, воду чи ґрунт;
- перенесення за межі промислового майданчика небезпечних відходів;
- перенесення за межі промислового майданчика забруднювачів у зворотних (стічних) водах;
- викиди забруднювачів дифузними джерелами.

Відповідно до Закону, перелік видів діяльності та порогові значення викидів, по досягненню яких забруднювачі повинні звітувати про викиди. До сфери застосування Закону, у тому числі, потрапляють такі види діяльності як переробка нафти і газу, газифікація або зрідження вугілля, інших видів палива, спалювання палива в установках, виробництво коксу, прокатний стан для вугілля, підземні гірські роботи шахтним способом, відкрите добування корисних копалин тощо.

Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо ставок акцизного податку на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану» (колишній реєстр. № 7668-д від 29.08.2022).

Закон поновлює акцизи на пальне на період воєнного стану та фіксує їх на наступному рівні:

- 52 євро/1000 літрів для скрапленого газу, бутану, ізобутану (наразі ставка становить 0 євро/100 літрів);
- 100 євро/1000 літрів для бензинів моторних, важких дистилатів та інших нафтопродуктів (наразі ставка становить 0 євро/100 літрів);
- 100 євро/1000 літрів для палива моторного альтернативного (наразі ставка становить 162 євро/1000 літрів);

- для усіх видів палива ставка ПДВ встановлюється на рівні 7%.

Одночасно впроваджено нульову акцизну ставку для палива на потреби Міноборони.

Верховна Рада прийняла Закон України «Про внесення змін до підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (щодо особливостей оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування природного газу)» (колишній реєстр. № [7732](#) від 05.09.2022).

Закон встановлює з 1 серпня 2022 року і до завершення строку заборони експорту природного газу з України механізм розрахунку фактичної ціни реалізації природного газу таким чином, щоб ціна вираховувалася з:

- середньозваженої ціни природного газу, визначеної у договорах купівлі-продажу з НАК «Нафтогаз України», укладених в рамках закупівлі газу власного видобутку на організованих товарних ринках;
- середньозваженої ціни продажу природного газу, що склалася за результатами торгів на організованих товарних ринках, за період з першого по останній день місяця, що передує податковому (звітному) періоду (крім НАК «Нафтогаз України» та його дочірніх компаній);
- ціни природного газу, визначеної як середнє арифметичне значення таких величин:
 - середньоарифметична (між значеннями Bid/Ask) ціна UA VTP Gas price на умовах передоплати «advanced payment» (наступний місяць, МаН) згідно звіту Argus European Natural Gas під заголовком «Ukraine Market Information and Prices»;
 - середньоарифметична ціна (між значеннями Bid/Ask) UA VTP Gas Price (наступний місяць, МаН) згідно звіту ICIS European Spot Gas Market під заголовком «UA VTP Gas Price Assessment».

Детальніший аналіз Закону див. у випуску НадраMonitor за [5-11 вересня](#) 2022 року.

Новини уряду та інших ЦОВВ

Голова Держгеонадр Р. Опімах зустрівся з директором Європейського сировинного альянсу (ERMA) М. Гаспароном. На зустрічі [домовлено](#) активізувати співпрацю з реалізації дорожньої карти до укладеного в 2021 році Меморандуму про стратегічне співробітництво між Україною і ЄС щодо розробки критичних видів корисних копалин та залучити українських експертів до розробки проекту Critical Raw Materials Act, що має на меті визначити стратегію ЄС стосовно критичних корисних копалин.